

Schrammel Imre

A betű költészete

Kecskeméten a Nemzetközi Kerámia Stúdió Kápolna Galériában Roswitha Geyer osztrák keramikus kiállítása volt látható múlt év áprilisában *A betű költészete* címmel. A nagyon sikeres kiállításról rendhagyó módon fogok beszámolni, eltérek a szokásos értékeléstől. Azért teszem ezt, mert a művésznő pályája rendhagyó is a nemzetközi hírű kecskeméti kerámiacentrumban, ahol a kísérletezés, az oktatás és a továbbképzés áll a tevékenység fókuszában. Számtalan tanulságot szűrhetünk le mások számára is.

A témaválasztás, a betű is szokatlan, pedig a betű, az írásjel olyan változatos formákat öltött már, hogy az esztétikai szépségét alig vesszük észre. Erre jön valaki, és ezekből a közönséges jelekből szokatlan költészetet teremt. Alig ismerjük fel bennük az ihlető betű eredeti formáját, mégis azonnal tudjuk, hogy az ábécé melyik alakja áll előttünk. A rideg betűk kontúrvonalai élővé lesznek, a belülről opálosan derengő színek gazdag domborzatú felületeket tárnak elénk és a tér minden irányába vezetik tekintetünket. Szóval, költői betűszobrokat látunk, melyek ráadásul köztéri méretekre is növelhetők, mint ahogy a kiállított plakátok jól mutatják.

Eddig semmi rendhagyót nem mondtam. A tanulságos rész most következik. Ez pedig a művésznő felkészülésének különös története. Ő nem a szokásos tanulóévek útját járta, hanem egy sikeresen teljesített pálya befejezése után gyermekkori álmait megvalósítani akaró újrakezdés története. Szülei nem ismerték fel tehetségét, nem engedték művészeti iskolába, és idősödő korára teremtett magának függetlenséget, hogy belső készítésének élhessen.

Erről így ír rövid életrajzában: *„Roswitha Geyer 1948-ban Linzben születtem. 1975 és 2000 között a távol-keleti államokban dolgoztam mint divattervező és cégvezető saját nemzetközi divatnagykereskedelmi vállalatomban. Eközben Kínában, Jiangsi tartományban és Koreában újra és újra meglátogattam az ott működő kerámiagyárakat, és megérintett a »földből« készített tárgyak varázsa. Mintegy tudat alatt felkeltette bennem a vágyat ezen anyagok iránt. 2001-ben mint autodidakta elkezdtem komolyabban tanulmányozni a kerámiamesterséget, és kísérletezni kezdtem, hogy az anyag szépségét, kifejezési lehetőségeit és minőségét megismerjem és alkalmazzam. 2002-ben kerámiaműhelyt alapítottam. 2001 és 2008 között kerámiakurzusokon neves művészekről tanultam. 2008-tól Kecskeméten Schrammel Imre magánnövendéke lettem.*

Kecskemét a kortárs kísérleti kerámiának magyarországi centruma, melynek nemzetközi hírneve van. Ebben a műhelyben a világ minden tájáról ott dolgozó keramikussal ismerkedtem meg és cseréltem tapasztalatot. Különböző kísérleteket folytattam olajrakuval, fűrészporos, sómázás égetéssel. Munkáimat agyagból, porcelánból és bronzból készítettem. Valamennyi munkám unikát.”

Én hét évvel ezelőtt az ausztriai Kapfensteinben ismertem meg, ahol egy nagy létszámú kurzuson feltűnt, hogy az átlaggal szemben ő szenvedélyesen tanulni akar. Engem érdekelt a hivatásos egyetemi hallgatók mellett az amatőrök tanulási módszere is, és így tudom, hogy a legtöbben valami szakmai titkot remélnék a kurzusvezetőtől, amivel azután feltűnni szeretnének. Roswitha kivétel volt, ő komolyan meg akarta ismerni a mesterség alapjait. Megmutatta korábbi munkáit, melyeken szomorúan láttam, hogy neves kollégáim inkább tévútra vezették, mint előre. Így kezdtem vele dolgozni, mert töretlen akaratát és tiszteletre méltó szorgalmát látva éreztem, hogy még képes tehetségének megfelelő utat találni. A művészet nem tanítható. Azt mindenkinek saját lelkéből, magának kell kibontani, a tanár legfeljebb szakmai tanácsokat adhat. Sikerült lebeszélnem a figurák világáról, mert az emberi és állati test megjelenítése hosszú évek keserves munkájával járna, amire nem lett volna ideje. Szerencsére az írás, melyet mindannyian gyakorolunk, szabad utat engedett a fantáziájának. Ekkor már csak biztatnom kellett, hogy állandó kételkedését önmagában feloldjam.

Sikerült!

A kiállításán bemutatott művei érett keramikusra valló alkotások, melyek bármely seregszemlén megállják a helyüket. Aki nem ismerné az életútját, sohasem gondolná, hogy nem egyetemi végzettségű művésszel találkozott. Bárcsak minden hivatásos hallgatónál ezt a makacs, kitartó elszántságot tapasztaltam volna...